

Колодяжна А. В.

к. психол. н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ РІЗНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОНТИНГЕНТУ

Вступ. Як на початковому, так і на основному етапі навчання іноземних студентів в Україні актуалізуються нерозв'язані питання, спричинені передусім адаптаційними проблемами, що пов'язані з іншим соціокультурним і мовним середовищем. Підвищення ефективності навчання певного національного контингенту відноситься до завдань етнопедагогіки: навчання людей різної етнічної приналежності вимагає обліку закономірностей прояву їх національної психіки, оскільки вони впливають на сприйняття і засвоєння отриманих знань. Використовуючи знання національної психології, викладач може і повинен знаходити більш вагомні аргументи, що сприяють підвищенню якості виховної діяльності.

Метою дослідження є аналіз теоретичних і практичних засад міжкультурної адаптації для успішного подолання труднощів, що виникають у навчальному та повсякденному спілкуванні іноземних студентів в нових умовах життя і навчання.

Результати. Перед викладачами, які працюють з іноземними студентами, стоїть важливе завдання підвищення ефективності навчання, яке ускладнюється цілим рядом факторів. Йдеться, перш за все, про труднощі у вивченні української мови, які тягнуть за собою зниження успішності і з інших дисциплін, а також заважають нормальній адаптації студентів. Особливе значення, також, має соціальна адаптація, яка розуміється нами як процес включення іноземних студентів в різноманітні види соціальної взаємодії. Іноземні студенти можуть розглядатися не тільки як суб'єкти, а й об'єкти соціальної адаптації. Основною метою соціальної адаптації є створення сприятливих умов, які забезпечують пристосування іноземних студентів до освітнього середовища країни, куди

вони приїхали вчитися.

Причиною адаптаційних проблем, що пов'язані з іншим соціокультурним і мовним середовищем, є, з одного боку, низький рівень знань про країну, куди вони приїжджають на навчання. З іншого боку, має місце величезна різниця в менталітетах, культурних традиціях, правилах поведінки.

Національний характер часто формує моделі поведінки, правильне розуміння яких дозволяє правильно оцінити ситуацію, досягти взаєморозуміння. Так, наприклад, жителі Китаю, як і більшості інших країн, мають свої унікальні, ні на кого не схожі звички і риси характеру. Іноді поведінка китайців так насичена ритуалами, що європейці звинувачують азіатів в лицемірстві. Китайці уникають відкритого прояву емоцій, при розмові китаєць залишається неупередженим, а підвищення голосу вважається поганим тоном. Китайці дуже прагматичні, вони не цікаві до того, що непрактично і не має відношення до повсякденних потреб, їм чужі проблеми непотрібні. Про працьовитість китайців ходять легенди. Вони старанні, зразково виконують свої обов'язки і непогано мислять в жорстко заданих рамках. Але вони погано приймають рішення у нестандартних ситуаціях. Незважаючи на те, що жителі Китаю задовольняються мінімумом в повсякденності, вони відрізняються підприємливістю. Китайці сприймають сусіда як суперника, але не проявляють агресії. Дослідження даної проблеми стверджують, що китайці вважають свою країну не тільки найбільшою за чисельністю населення, але і найдавнішою з нині збережених цивілізацій на планеті. Тому в глибині душі китайці переконані у виключній самотності і відчувають інтелектуальну, моральну і культурну перевагу над іноземцями.

Таким чином, для вирішення проблем соціальної адаптації необхідно звернути увагу на пристосування іноземних студентів до особливостей організації навчального процесу, до оволодіння іноземними студентами соціальними вимогами, що пред'являються до них, включення іноземних

студентів в культурне середовище суспільства, в середовище міжособистісного спілкування, діяльність в побуті, сфері дозвілля.

Висновки. У зв'язку з цим можна припустити, що багато адаптаційних проблем пов'язано саме з відчуттям розгубленості в новому культурному просторі, в нерозумінні особливостей української культури. Одним з можливих шляхів вирішення проблеми є включення в навчальну програму спеціального курсу з історії України, з історії української культури. Особливість курсу з історії української культури полягає в тому, щоб він будувався на зіставленні та аналізі різних культур.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Братченко С. Л. Психологические основания исследования толерантности в образовании / Братченко С. Л. - Педагогика развития: ключевые компетентности и их становление: мат-лы 9-й науч.-практ. конф. Красноярск: Краснояр. гос. ун-т, 2003. С. 104–117.

2. Крысько, В. Г. Этническая психология : учебник для бакалавров / В. Г. Крысько. — 10-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2014. — 359 с.

3. Сповідь іноземця: як це – жити й навчатися в Україні? [Електронний ресурс] // STUDWAY. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://studway.com.ua/inozemci-v-ukraini/>.